

Mariæ de Civitacula, ejusque fratribus tam præsentibus, quam futuris, regularem vitam professis in perpetuum. Religiosam vitam eligentibus Apostolicum convenit adesse præsidium, ne forte cuilibet temeritatis incursum, aut eas a proposito revocet, aut robur, quod absit, sacrae religionis infringat. Ea propter dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus præfatum monasterium S. Mariæ de Civitacula, in quo Divino mancipati estis obsequio sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus. In primis siquidem statuente, ut ordo monasticus, qui secundum Dei, & Beati Benedicti regulam, atque instituta Cisterciensium fratrum in eodem loco institutus esse dignoscitur perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præterea quascunque possessiones, & bona idem monasterium iuste, & canonice possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum oblatione fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit adipisci firma vobis, vestrisque successoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipsum, in quo præfatum monasterium situm est cum omnibus pertinentiis suis, locum molendini, quem in flumine Urbe... grangiam Castri Veteris cum pertinentiis suis, castagneta Noveti, castagneta Gorreelli, domum quæ in valle Marchionis sita est cum pertinentiis suis, domum Caxæ cum pertinentiis suis, domum Campelli cum pertinentiis suis, castagneta Dondanine cum pertinentiis suis, cellarium de Varagine cum pertinentiis suis. Sane laborum vestrorum, quos propriis manibus, aut sumptibus colitis, sive de nutrimenti animalium vestrorum decimas a vobis nullus extorquere præsumat. Liceat quoque vobis clericos vel laicos omnes e seculo fugientes liberos, & absolutos ad conversionem recipere, & eos sine aliqua contradictione retinere. Prohibemus insuper ne ulli fratrum vestrorum post factam in loco vestro professionem fas sit sine Abbatis licentia de eodem loco discedere, discedentem vero absque communium literarum cautione nullus audeat retinere. Quod si quis eos forte retinere præsumserit, liceat vobis in ipsos monachos vestros, sive conversos sententiam regularem ex nostra auctoritate proferre. Paci quoque, & tranquillitati vestrae paterna sollicitudine providere volentes Apostolica auctoritate prohibemus, ne infra clausuras locorum, sive grangiarum vestrarum ullus rapinam, vel furtum committere, ignem apponere, hominem capere, vel interficere aliqua temeritate præsumat. Sane si Episcopi aliquid ab Abbatibus vestri ordinis præter obedientiam debitam, vel principes terræ contra libertatem ordinis a prædecessoribus nostris, & a nobis indultam expetierit, liberum sit eisdem Abbatibus, auctoritate Apostolica denegare quod petitur, ne occasione ista prædictus ordo, qui hætenus liber extitit ullatenus servitutis laqueo illigetur. Quod si ipsi Episcopi aliquam propter hoc in Ecclesias vestras, vel personas sententiam promulgaverit eandem sententiam tamquam contra Apostolicæ sedis indulta prolatam statuimus irritandam. Decernimus

ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatum monasterium temere, perturbare, aut ejus possessiones auferre vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione, ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva sedis Apostolicæ auctoritate. Si qua igitur &c.

Ego Urbanus Catholicae Ecclesiæ Episcopus. Ego Conradus Sabinensis Episcopus, & Maguntia sedis Archiepiscopus. Ego Theodinus Portuensis, & S. Rufinae sedis Episcopus. Ego Henricus Albanensis Episcopus. Ego Theobaldus Ostiensis, & Velletrensis Episcopus. Ego Joannes Præbiter Cardinalis tit. S. Marci. Ego Laborans Præbiter Cardin. tit. S. Mariæ trans Tiberim S. Calixti. Ego Pandulfus Præb. Card. tit. duodecim Apostolorum. Ego Molior SS. Joannis, & Pauli tit. Pammacii Præb. Card. Ego Ardicio Diaconus Cardin. sancti Theodori. Ego Gracianus Ss. Cosmæ, & Damiani Diac. Cardin. Ego Rolandus S. Mariæ in Porticu Diac. Card. Ego Petrus S. Nicolai in carcere Tullian. Diac. Card. Ego Radulfus S. Georgii ad velum aureum Diaconus Card. Dat. Veronæ per manum Transmundi Romanæ Ecclesiæ Notarii, tercio kal. marcii, &c. Pontificatus vero D. Urbani Papæ tertii anno primo.

Alia litera comminatoria Urbani PP. in monachos Aquenses.

M C L X X X V I.

68

Urbanus Episcopus servus servorum Dei Ven. F. U. Aquen. Episcopo salutem, & Apostolicam benedictionem. Conquerentibus dilectis filiis nostris canonicis tuis, de dilectis filiis nostris Abbatibus, & Monachis S. Petri Aquen. meminimus mandavisse, ut terminos parochiæ Aquensis civitatis, & suburbii, quæ Aquensi Ecclesiæ per sententiam, & bonæ memoriæ Algisii quondam Mediolan. Archiep. adjudicata esse dignoscitur, nequaquam invaderent, nec aliquem de Parochia illa in poenitentibus publicis, & defunctorum exequiis, vel aliis parochialibus deberent admittere, vel quolibet alio modo super eandem parochiam eis injuriam, vel gravamen inferre. Quia igitur sicut ex eorum replicata querela accepimus, mandatum Apostolicum contemnentes a perturbatione juris ipsorum hætenus non cessarunt, fraternitatis tuæ præsentium auctoritate mandamus, quatenus præfatos Abbatem, & Monachos S. Petri sententiam jam dictam juxta tenorem mandati Apostolici observare, & ab ipsorum fratrum inquietatione super parochia illa desistere auctoritate Apostolica appellatione remota compellas. Datum Veronæ II. non. julii.

Sententia Consulum Aquensium in lite inter capitulum Aquen., & Manfredum Bocacium.

M C L X X X V I.

69

Constat controversiam fuisse inter Canonicos Aquenses, & Manfredum Bocacium. Canonici dicebant, quod decimæ omnium acquisitionum